

Kaán Károly : Az Alföld problémája.

116 oldal. Dunántúl egyetemi nyomdája Pécsen. 1929. — Kaán Károly nemrég nagyszerű tanulmányban foglalkozott az Alföld sürgősen megoldásra váró kérdéseivel. (*A magyar Alföld, 1927.*) Most újra erről a kérdéskomplexumról értekeznek. Kaán K. prófétája lett ennek a kérdéssorozatnak, mert mint mondja, «boldogulásunk sarkköve a nagy magyar róna, talpraállásunk és megerősödésünk egyik elsőrendű feltétele az Alföld problémáinak megoldása». Lehet, hogy ebben egy kis túlzás is van, de bizonyos, hogy a megcsonkított Magyarországra tényleg igen fontos feladat az Alföld rónájának *bellerjes* kihasználása. Ebben az értekezésben Kaán a gyakorlati megoldás jól megfontolt és minden oldalról megvilágított helyes javaslatok egész rendszerével lép a nyilvánosság elé. Csak hozzá kell fogni a munkához és rövid néhány évtized alatt tényleg «virágzó kertek», «szorgalmasan működő gyárak» és «szabad emberek»-kel lesz tele az Alföld, mint azt Széchenyi István álmodta. Kaán K. rábeszél, argumentál, hideg számításokat végez s a helyes utat lángoló hittel mutatja. Sajna, a valóság nem igen követi bölcs tanácsait, mert maga is szemrehányóan állapítja meg, hogy se «a köz-, se a magántulajdonban lévő birtokok» nem láttak hozzá a munkához s biztatja a kormányt is, hogy «érvényt szerezzen a törvény rendelkezéseinek s hogy a törvény előírásai végrehajtását elsősorban és mindenütt, kivétel nélkül biztosítsa» (p. 53.). Itt épen az erdő-törvény végre nem hajtása miatt panaszkodik. De másutt más miatt kell panaszkodnia. A könyv 116. oldalán a 9. fejezetben foglalkozik a tanyavilág falusításának kérdésével, az Alföld kedvezőtlen körülményeivel, az öntözés kérdésével, erdőszítéssel, a közlekedés megszervezésének sürgősen megoldandó tervével, a kormányzat szándékaival ezt a kérdést illetően. Semmi-

ről sem feledkeznek meg. Gazdasági, szociális és minden kulturális szempont kimerítően boncolás alá kerül. Nagyszerű könyv — azok számára, akiknek kötelességük az egyetemleges magyar érdekek megőrzésére gondot viselni. Kész munkaterv és program azoknak, akiknek hivatalból főgondjuk a *salus rei publicae* minden ügyesbajos dolga. Félő azonban, hogy Kaán K. nagyszerű elgondolása még hosszú időnkig kell, hogy várjon a megvalósításra. Széchenyi gondolatai 100 évig várták a feltámadást. Kaánban a «legnagyobb magyar» átélései, látomásai újra cselekedetté szökkentek, olyképen, hogy folytonos súlyos rábeszéléssel szeretné a nagy kérdés megoldását valósággá váltani. Mi, akik olvassuk ezt a szép tanulmányt, óhajtva óhajtjuk, hogy azok is szívleljék meg, akiknek a hatalom is megadatott. Aki akár vonaton, akár más alkalmatosságon végigjárja az alföldi rónát, s amint a lekopasztott fák közt sorra veszi az óriási területen fekvő, de nádfedeles, kicsi házikókból összerótt falvakat s még inkább a faluvégeken a hősöknek adott kis háztelkeken sárból, vályogból, nagy ritkán felerészben téglából uniformizálva összetákolat házsorokat látja a zsíros, fekete talajú termékeny rónán — az megdöbben és magyar önérzete lejjebb száll és szégyenkezni kezd. Az Alföld problémája vért szöktet az arcába. Jólét, szépség, rend kell ide, ennek a vitéz, dolgos és eszes népnek. Kaán K. írása mutatja az utat; lépjetek rá!

Gesztli Lajos.

Pannónia virágos kertje. (34 magyar szent legendája rövid életrajzokban. Összeállította: S. Balázs Benedikta, obl. S. B. Bpest, 1929.) — A magyar szentek életének gyűjteményes kiadása finom és gyakorlati gondolat volt. Ezirányú irodalmunk amúgy is szegény. Annál nagyobb örömmel kell tehát köszöntenünk minden olyan tö-